

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	2 MAWRTH 2020
PWNC:	MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 3, 2019/20
AELOD(AU) PORTFFOLIO:	Y CYNGHORYDD ROBIN WYN WILLIAMS
PENNAETH GWASANAETH:	MARC JONES
AWDUR YR ADRODDIAD:	CLAIRE KLIMASZEWSKI
RHIF FFÔN:	CLAIREKLIMASZEWSKI@YNYSMON.GOV.UK 01248 751865
E-BOST:	
AELODAU LLEOL:	Amherthnasol

A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

1. Ym mis Chwefror 2019, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2019/20 gyda gwariant net y gwasanaethau, swm o £133.324m, i gael ei gyllido o incwm o'r Dreth Gyngor, Trethi Cenedlaethol Annomestig a grantiau cyffredinol. Roedd y cyfanswm ar gyfer ei wario ar eitemau cyffredinol ac eitemau nas cynlluniwyd ar eu cyfer yn £1.891m. Cafodd y gyllideb ar gyfer Premiwm y Dreth Gyngor ei chynyddu i £1.444m. O'r herwydd, mae cyfanswm y gyllideb ar gyfer 2019/20 yn £135.210m.
2. Roedd y gyllideb am 2019/20 yn cynnwys yr angen i wneud arbedion gwerth £2.561m. Mae'r rhain wedi cael eu hymgorffori yng nghyllidebau unigol y gwasanaethau a chaiff llwyddiant neu fethiant i'w cyflawni eu hadlewyrchu yn y tanwariant/gorwariant a ddangosir. Tra bod angen arbedion sylweddol unwaith eto i gydbwysu'r gyllideb, cafodd swm ychwanegol o £0.277m ei gynnwys yn y gyllideb a'i ddal yn ganolog. Bydd yr arian ychwanegol hwn yn cael ei ddyrannu i gwrdd â phwysau ychwanegol ar y gyllideb fel a phan maent yn codi. Yn ychwanegol at hyn, cafodd £479k o'r cyllid (50%) mewn perthynas â chostau pensiynau athrawon ei gadw'n ganolog gan fod cost pensiynau athrawon wedi cael ei gyllido'n llawn yn flaenorol yn y gyllideb a ddatganolwyd i'r ysgolion ond a fydd, ar gyfer 2019/20, yn cael ei gyllido gan grant. Mae'r cyllid craidd hwn a ryddhawyd wedi cael ei roddi yng nghronfa wrth gefn gyffredinol y Cyngor.
3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd Chwarter 3, 31 Rhagfyr 2019. Ceir hefyd grynodeb o'r sefyllfa ragdybiedig ar gyfer y flwyddyn gyfan. Dylid nodi fod darogan y sefyllfa ar gyfer diwedd y flwyddyn ar ddiwedd Chwarter 3 yn anodd oherwydd gall y sefyllfa newid yn sylweddol wrth i ni fynd drwy gweddill y flwyddyn.
4. Y sefyllfa ariannol gyffredinol a ragamcendir ar gyfer 2019/20 gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a'r Gronfa Dreth Gyngor yw gorwariant o £1.246m. Mae hyn yn cyfateb i 0.92% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2019/20. Mae hyn i'w briodoli i bwysau ariannol tebyg i'r rhai a brofwyd yn 2018/19, a'r mwyaf sylweddol o'r rhain yw cost y Gwasanaethau Oedolion.
5. Argymhellir y dylid:-
 - (i) Nodi'r sefyllfa a amlinellir yn atodiadau A a B yng nghyswllt perfformiad ariannol yr Awdurdod hyd yma a'r alldro disgwylidig ar gyfer 2019/20;
 - (ii) Nodi'r crynodeb o'r cyllidebau wrth gefn ar gyfer 2019/20 fel y manylir arnynt yn Atodiad C;
 - (iii) Nodi'r sefyllfa mewn perthynas â'r rhaglen buddsoddi i wario yn Atodiad CH;
 - (iv) Nodi'r sefyllfa o ran arbedion effeithlonrwydd 2019/20 yn Atodiad D;
 - (v) Nodi'r modd y caiff costau staff asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro yn 2019/20 yn Atodiadau DD, E ac F;

B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae'r mater hwn yn un sydd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.		
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
DD - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Amherthnasol – y Swyddog Adran 151 yw awdur yr adroddiad hwn
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	
E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrth-dlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Angylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniadau	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
<ul style="list-style-type: none"> • Atodiad A – Adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw – Chwarter 3 2019/20 • Atodiad B – Tabl o'r Alldro Dros Dro gyfer 2019/20 • Atodiad C – Crynodeb o'r Cyllidebau ar gyfer Digwyddiadau Annisgwyl 2019/20 • Atodiad CH – Adolygiad o'r Prosiectau Buddsoddi i Arbed 2019/20 • Atodiad D – Adolygiad o Arbedion Effeithlonrwydd 2019/20 • Atodiad DD – Gwybodaeth ynghylch monitro Staff Asiantaeth 2019/20 • Atodiad E – Gwybodaeth ynghylch monitro Ymgynghorwyr • Atodiad F – Gwybodaeth fanwl mewn perthynas â'r gwariant ar Ymgynghorwyr 		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb Refeniw 2019/20 (fel y cafodd ei hargymell gan y Pwyllgor hwn ar 18 Chwefror 2019 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 27 Chwefror 2019) 		

MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - CHWARTER 3 2019/20

1. Balans Cyffredinol

Roedd gan y Cyngor gronfeydd wrth cefn clustnodedig gwerth £8.728m a chronfeydd wrth gefn yn yr ysgolion a oedd yn werth cyfanswm o £ 0.631m ar ddechrau'r flwyddyn ariannol. Arweiniodd yr alldro terfynol, archwiliedig ar gyfer 2018/19 at falansau cyffredinol a oedd yn £5.912m ar gychwyn y flwyddyn ariannol gyffredol.

Cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith yr eitemau canlynol ar gyfer eu cyllido o'r Gronfa Gyffredinol yn 2019/20:-

Cyfarfod y Pwyllgor Gwaith	Swm £m	Pwrpas
Balans agoriadol drafft	-5.912	Y gronfa wrth gefn derfynol archwiliedig ar 31 Mawrth 2019.
Cyngor Llawn 27 Chwefror 2019	-0.479	Bod cyllid (50%) mewn perthynas â chostau ychwanegol pensiynau athrawon yn cael ei ddychwelyd i'r gronfa wrth gefn gan fod cost pensiynau athrawon wedi cael ei gyllido'n llawn yn y Gyllideb a Ddatganolwyd i'r Ysgolion. Yn lle hynny, bydd y pensiynau athrawon hyn yn cael eu cyllido drwy grant gan Lywodraeth Cymru yn 2019/20.
Pwyllgor Gwaith 25 Tachwedd 2019	0.110	Cyllid ar gyfer tâl gwyliau athrawon llanw o Ragfyr 2015 hyd heddiw. Gall hyn amrywio rhywfaint pan fydd yr argostau gwirioneddol yn hysbys.
Balans Diwygiedig Cronfa Gyffredinol y Cyngor	-6.281	Fel y soniwyd uchod, gall hyn newid ar ôl gwneud addasiadau'n dilyn archwiliad.

Yn unol â'r alldro cyffredol a ragamcenir ar gyfer 2019/20, tybir y bydd gorwariant o £1.246m a fydd yn lleihau balansau wrth gefn y Cyngor i £5.035m os yw'r duedd yn parhau. Yn y gorfennol, mae'r Pwyllgor Gwaith wedi cytuno i gyflwyno Arian wrth gefn ar gyfer Gwasanaethau, lle caniateir i unrhyw wasanaeth sydd â tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn gadw hyd at 2.5% o'u cyllideb net blynyddol neu £75k (pa un bynnag yw'r uchaf) er mwyn ailfuddsoddi yn eu Gwasanaeth a gwella gwytnwch yn y dyfodol. Yn seiliedig ar y sefyllfa ar ddiwedd Chwarter 3, byddai hyn yn golygu Gwasanaethau yn cadw £0.427m gan leihau'r arian wrth gefn cyffredinol i £4.608k. Mae hyn ymhell islaw'r isafswm o £6.7m a bennwyd ar gyfer y gronfa gyffredinol ac a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 27 Chwefror 2019.

2. Perfformiad Ariannol fesul Gwasanaeth

2.1 Mae manylion y perfformiad ariannol fesul gwasanaeth am y cyfnod a'r alldro rhagamcanedig ar gyfer pob un wedi'i nodi yn Atodiad B. Rhagwelir gorwariant o £1.096m ar wasanaethau ar 31 Mawrth 2020. Amcangyfrifir gorwariant o £0.008m ar Gyllid Corfforaethol. Yn ogystal, rhagwelir diffyg o £0.142m mewn perthynas â chasglu'r Dreth Gyngor - mae £0.315m ohono i'w briodoli i ddiffyg ar y Dreth Gyngor am y flwyddyn. Rhagamcenir gwaged o £0.173m ar y Premiwm Dreth Gyngor a fydd o gymorth i ostwng y diffyg cyffredinol mewn perthynas â'r Dreth Gyngor. Rhagamcenir ar hyn o bryd y bydd gorwariant o £1.246m yn y gyllideb refeniw yn ei chyfanrwydd yn 2019/20, sef 0.92% o gyfanswm cyllideb refeniw net y Cyngor.

2.2 Mae'r tabl isod yn crynhoi'r amrywiadau sylweddol (£100k neu uwch). Nodwch os gwelwch yn dda bod y ffigyrau hyn yn ymwneud â'r sefyllfa o ran y cyllidebau y mae modd eu rheoli ym mhob gwasanaeth.

**Crynodeb o'r amrywiadau rhagamcanedig ar gyfer 31 Mawrth 2020
yn seiliedig ar wybodaeth ariannol fel yr oedd ar 30 Medi 2019**

	(Tan) / Gorwariant £000
Oedolion	1,032
Trawsnewid Corfforaethol	(185)
Adnoddau	(149)
Costau Democraataidd Corfforaethol	136
Costau nad oes modd eu rheoli – dyledion drwg, yswiriant a chostau cyfalaf pensiwn	400
Y Dreth Gyngor gan gynnwys Premiwm y Dreth Gyngor	(130)
Arall (cyfanswm amrywiadau llai na £100k)	
Cyfanswm yr Amrywiadau gor/(tan)wariant	1,246

3. Eglurhad o'r Amrywiadau Sylweddol

3.1 Dysgu Gydol Oes

3.1.1 Addysg Ganolog

3.1.1.1 Roedd gorwariant o £186k (7.62%) yn y gwasanaeth hwn ar ddiwedd Chwarter 3. Y rhagamcan ar gyfer diwedd y flwyddyn yw gorwariant o £9k (0.18%). Mae hyn yn welliant sylweddol o gymharu â'r gorwariant o £180k a ragamcanwyd yn ystod Chwarter 2 ac mae wedi codi oherwydd oedi wrth benodi Uwch Swyddogion i swyddi gwag.

3.1.1.2 Mae yna nifer o orwariannau a thanwariannau ar draws y Gwasanaeth ac fe'u rhestrir isod:-

- Disgwylir i Gludiant Ysgol orwario o £359k ar Dacsis. Gweithredwyd y system 'One Transport' yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol ac mae hyn ynghyd â'r ymarfer ail-dendro a gynhaliwyd, wedi golygu y bu modd gostwng y gorwariant cyffredinol gan oddeutu £230k o gymharu â'r hyn a fyddai fel arall.
- Mae Cyd-Strategaeth AAA Ynys Môn a Gwynedd dal yn disgwyl y bydd gorwariant o £167k oherwydd y galw mewn perthynas ag anghenion dysgu ychwanegol.
- Rhagwelir gorwariant o £38k ar gostau statudol integreiddiad y sector uwchradd. Cafodd y gyllideb hon ei lleihau £50k yn 2019-20 fel rhan o'r broses arbedion ond mae galw am y gwasanaeth wedi cynyddu gan olygu na ellir cyflawni'r arbedion hyn yn llawn.
- Rhagwelir ar hyn o bryd y bydd tanwariant o £385k yn y gyllideb ar gyfer Lleoliadau All-sirol. Mae hyn oherwydd y gostyngiad yn y galw am y lleoliadau hyn gan gynnwys dwyn i ben y ddarpariaeth addysgol ar gyfer un achos cymhleth ble mae'r cleient bellach yn gyfrifoldeb i'r Gwasanaethau Oedolion fel y nodir uchod. Mae'n bwysig nodi bod hon yn gyllideb a arweinir gan y galw ac y gall y sefyllfa newid yn gyflym iawn.
- Newid sylweddol arall yw bod disgwyl £128k o danwariant yn y gwasanaeth prydau ysgol. Mae hyn oherwydd y gostyngiad yn y galw am brydau ysgol.
- Rhagwelir tanwariant o £105k yn y ddarpariaeth ar gyfer y blynyddoedd cynnar. Cafwyd tanwariant yn hanesyddol yn y gyllideb hon oherwydd taliadau llai nag y cyllidebwyd ar eu cyfer i feithrinfeydd.

3.1.2 Diwylliant

3.1.2.1 Roedd tanwariant o £21k (2.7%) yn y gwasanaeth hwn yn ystod y cyfnod ond mae'r alldro a ragwelir ar gyfer y flwyddyn yn orwariant o £17k (1.42%). Mae'r gorwariant i'w briodoli i'r gwaith atgyweirio y bu'n rhaid ei wneud yng nghaffi'r Oriol yn dilyn ail-dendro'r brydles (£70k). Gwelwyd gostyngiad hefyd yn incwm yr Oriol oherwydd bod llai o bobl wedi ymweld â hi. Mae'r oedi a gafwyd o ran trosglwyddo Llys a Charchar Biwmares i'r Cyngor Tref wedi golygu cynnydd oddeutu £12k mewn costau.

3.1.2.2 Mae tanwariant o £70k yn parhau yn y Gwasanaeth Llyfrgelloedd oherwydd swyddi gweigion.

3.2 Gofal Cymdeithasol i Oedolion

3.2.1 Roedd gorwariant o £1.758k ar ddiwedd y trydydd chwarter (9.38% o'r gyllideb a broffilwyd a rhagwelir y bydd yr alldro ar gyfer y flwyddyn yn orwariant o £1,032k (4.10% o'r gyllideb gyfan). Mae'r ffigyrau hyn yn cynnwys y Grant Pwysau'r Gaeaf o £371k y byddai'r sefyllfa ariannol yn llawer iawn gwaeth hebdo.

3.2.2 Mae pwysau sylweddol yn parhau at y cyllidebau canlynol ar ddiwedd Chwarter 3 a byddant yn parhau hyd ddiwedd y flwyddyn:-

- Ar ddiwedd y cyfnod hwn mae gorwariant o £764k ar Wasanethau i'r Henoed a disgwylir gorwariant o £753k ar ddiwedd y flwyddyn. Mae cynnydd mewn galw am ofal preswyl a lleoliadau gofal nyrsio ynghyd â gofal cartref wedi cynyddu costau yn ystod y flwyddyn.
- Disgwylir i gostau Anableddau Corfforol hefyd fod yn ychel ar yr alldro (rhagwelir gorwariant o £144k) a'r prif feysydd sy'n achosi pryder yw Gofal Cartref a lleoliadau gofal preswyl cymhleth.
- Mae gorwariant o £762k yn Anableddau Dysgu a hynny'n bennaf ar ofal preswyl, gofal dydd, gofal cartref a llety â chymorth a llety arall. Mae'r costau hyn yn adlewyrchu amcanion y Gwasanaeth o alluogi cleientiaid Andableddau Dysgu er mwyn gallu cael gwasanaethau byw â chymorth yn eu cartrefi a'u cymunedau ac er mwyn hyrwyddo dewis y cleientiaid drwy Daliadau Uniongyrchol yn hytrach na chomisiynu Gofal Cartref gan yr Awdurdod. Rhagwelir gorwariant o £676k gan Anableddau Dysgu erbyn diwedd y flwyddyn.
- Mae gorwariant o £329k yn Iechyd Meddwl ar ddiwedd Chwarter 3 a disgwylir gorwariant o £235k ar ddiwedd y flwyddyn (yn debyg i'r chwarter diwethaf). Mae'r gorwariant yn ganlyniad i nifer fechan o becynnau gofal cymhleth a chynnydd mewn costau lleoli.
- Mae tanwariant o £319k yn yr uned ddaroaru ar hyn o bryd a rhagwelir y bydd tanwariant o £733k erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i gynnydd mewn incwm o fewn yr adain gofal cartref a chartrefi preswyl.

3.2.3 Mae'r ffigyrau ar gyfer Chwarter 3 yn dangos pwysau sylweddol o ran y galw am wasanaethau yn ystod y tri chwarter cyntaf o'r flwyddyn ariannol hon ac mae gwaith yn parhau, gan y Gwasanaeth, er mwyn penderfynu yn llawn yr achos tu ôl i'r gorwariant arfaethedig. Mae hyn yn cynnwys edrych ar leoliadau nyrsio, lleoliadau preswyl a chostau gofal cartref o fewn y gwasanaethau pobl hŷn ac anableddau dysgu a hefyd edrych ar gostau byw â chymorth a gofal cartref gyda meysydd anableddau dysgu.

Yn achos pob un, rhoddir ystyriaeth i'r canlynol:-

- 1) Dadansoddi galw misol a blynyddol;
- 2) Y rhesymau y tu ôl i'r tueddiadau;
- 3) Camau pellach y gellir eu cymryd i reoli galw.

3.3 Gwasanaethau Plant

- 3.3.1** Roedd tanwariant o £101k (1.22%) yn y gwasanaeth yn ystod y cyfnod a rhagamcenir y bydd gorwariant o £86k (0.84%) ar ddiwedd y flwyddyn, er bod y sefyllfa yn waeth na'r sefyllfa a ragwelwyd ar ddiwedd Chwarter 2 (rhagwelwyd tanwariant o £145k). Mae'r sefyllfa gyllidebol yn welliant sylweddol ar y gorwariant o £1.8m yn ystod y flwyddyn ariannol diwethaf ac mae wedi'i gyflawni yn bennaf drwy gyllid ychwanegol o £1.4m a ddarparwyd yng nghyllideb 2019/20 a hefyd drwy gyllid grant ychwanegol a throsglwyddo cyfrifoldeb am un plentyn (â chostau lleoli uchel) i'r Gwasanaethau Oedolion.
- 3.3.2** Mae'r gwasanaeth yn parhau i fod o dan bwysau cyllidebol a disgwylir gorwariant yn yr alldro mewn 4 maes sef – Plant ag Anableddau (gorwariant o £89k); Cymorth i Deuluoedd (gorwariant o £26k); Plant sy'n derbyn gofal (gorwariant o £215k) a Gwasanaethau eraill i Blant a Theuluoedd (gorwariant o £37k). Bydd effaith y gorwariant hwn yn lleihau gan danwariant mewn meysydd megis Comisiynu a gwaith Cymdeithasol y rhagwelir y bydd yn tanwario £235k, a Gwasanaethau Plant fyd dyn tanwario £50k.

3.4 Tai (Cronfa'r Cyngor)

- 3.4.1** Roedd tanwariant o £87k (5.68%) yn y gwasanaeth hwn yn ystod y cyfnod ac mae'n parhau i ragweld tanwariant o £40k (3.27%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae costau digartrefedd (Gwely a Brecwast) yn parhau i roi pwysau ar y gyllideb a rhagwelir gorwariant o £40k erbyn diwedd y flwyddyn. Fodd bynnag, oherwydd swyddi gweigion ac oedi gyda recriwtio, rhagwelir y bydd tanwariant o £80k ar staffio.

3.5 Rheoleiddio a Datblygu Economaidd

3.5.1 Economaidd a Chymuned (gan gynnwys Cyrchfan a Hamdden)

- 3.5.1.1** Yn gyffredinol, roedd gorwariant o £4k (0.22%) ar gyfer y cyfnod gyda'r rhagamcan y byddai gorwariant o £18k (0.99%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn ostyngiad o £56k yn y gorwariant a ragamcanwyd ar gyfer Chwarter 2.
- 3.5.1.2** Rhagwelir y bydd gorwariant o £48k yn elfen Datblygu Economaidd y gwasanaeth ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn welliant ar y gorwariant o £78k a ragwelwyd yn Chwarter 2. Mae'r Gwasanaeth yn debygol o orwario ar ddiwedd y flwyddyn oherwydd diffyg mewn incwm, yn benodol oherwydd gohirio prosiect Wylfa Newydd ac incwm dylunio graffeg na gyflawnwyd ond mae'r rhagolwg wedi gwella gan fod swydd y Cyfarwyddwr wedi bod yn wag dros dro. Mae'r gwasanaeth yn chwilio am ffyrdd o gwrdd â'r diffyg hwn drwy ddenu incwm, yn arbennig ar gyfer y tymor canol.
- 3.5.1.3** Rhagwelir y bydd tanwariant o £66k yn yr adain Cyrchfan sy'n welliant o £26k ers Chwarter 2. Mae hyn i'w briodoli i'r ffaith fod y gyllideb yn cael ei rheoli'n well, swydd wag tymor byr a'r ffaith y cafwyd mwy o incwm o angorfeydd na'r disgwyl.
- 3.5.1.4** Disgwylir i incwm a gwariant y Gwasanaethau Hamdden fod o fewn y gyllideb at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae pwysau cyllidebol yn parhau yn y canolfannau hamdden o ran y caffi a'r ddarpariaeth o beiriannau gwerthu wedi lleihau. Rhagamcenir tanwariant o £30k ar ardaloedd awyr agored. Mae risg o bwysau pellach ond gobeithir y bydd modd rheoli'r rhain o fewn y gyllideb.

3.5.2 Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

- 3.5.2.1** Roedd tanwariant o £178k (11.25%) yn y gwasanaeth hwn ar gyfer y cyfnod. Rhagwelir y bydd tanwariant o £85k (4.16%). Mae hyn yn debyg i'r hyn a ragwelwyd ar gyfer Chwarter 2.
- 3.5.2.2** Roedd tanwariant o £25k yn yr Adain Gwarchod y Cyhoedd am y cyfnod a'r alldro rhagamcanedig yw tanwariant o £25k sy'n uwch na'r tanwariant o £7k a ragwelwyd yn Chwarter 2. Disgwylir y bydd targedau incwm o ran cŵn a rheoli pla £16k yn brin o'r targed ac y bydd diffyg o £2k yn yr incwm a geir o farchnadoedd a ffeiriau. Disgwylir gorwariant Cofrestryddion o £10k yn awr erbyn diwedd y flwyddyn. Fodd bynnag, mae swydd wag yn y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol a fydd, fe ragwelir, yn arwain at danwariant o £25k ar ddiwedd y flwyddyn. Yn ychwanegol at hyn, disgwylir tanwariant o £33k yng nghyllideb y Safonau Masnach yn lle'r gyllideb gytbwys a ragamcanwyd eisoes. Mae hyn oherwydd swyddi gweigion a mwy o gyfraniadau o incwm allanol sy'n cyllido'r diffyg mewn perthynas â ffioedd profion.
- 3.5.2.3** Roedd tanwariant o £153k (22.40%) yn yr Adain Gynllunio ar gyfer y cyfnod a rhagamcener tanwariant o £60k ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn ostyngiad o £17k o gymharu â'r tanwariant yr adroddwyd arno yn Chwarter 2. Disgwylir i Reoli Adeiladu a Gweithredu a Gwarchodaeth danwario on ni ddisgwylir tanwariant ar Reoli Cynllunio bellach gan fod yr incwm sy'n weddill a gaiff ei greu yn cael ei gadw wrth gefn er mwyn ei ail fuddsoddi yn y gwasanaeth yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru.

3.6 Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo

3.6.1 Priffyrdd

- 3.6.1.1** Roedd tanwariant o £92k (1.65%) yn y gwasanaeth hwn ar gyfer y cyfnod. Ar ddiwedd y flwyddyn, rhagamcener y bydd gorwariant o £84k (1.39%). Mae hyn yn debyg i'r gostyngiad yn y tanwariant a ragamcanwyd yn Chwarter 2. Rhagamcener y bydd nifer o'r adeiniau yn yr Adran Briffyrdd yn tanwario ar ddiwedd y flwyddyn. Y rhai mwyaf nodedig yw Cymorth Adrannol sydd â thanwariant o £50k yn codi o arbedion mewn perthynas â chostau staffio, incwm gwaith stryd ble mae disgwyl i £120k yn fwy o incwm na'r targed gael ei gynhyrchu. Disgwylir incwm ychwanegol o grantiau mewn perthynas â Chludiant Cyhoeddus gyda hynny'n cyfrannu at y tanwariant o £65k a ragamcener. Fodd bynnag, disgwylir gorwariant o £140k erbyn diwedd y flwyddyn yn y gyllideb waith. Mae hyn yn gynnydd o £20k o gymharu â'r hyn yr adroddwyd arno'n flaenorol ac mae'n cynnwys prynu halen. Nid yw'r rhagamcan hwn yn cynnwys gwaith sy'n codi yn sgil cynnal a chadw a stormydd dros y gaeaf ac mae dal yn rhy gynnar yn y flwyddyn i ragamcan yr alldro ar y costau hyn. Gallai costau sylweddol yn ystod y gaeaf olygu y gall y sefyllfa a ragamcener yn ystod y chwarter hwn waethgu.

3.6.2 Gwastraff

- 3.6.2.1** Roedd tanwariant o £180k (3.33%) yn y gwasanaeth Rheoli Gwastraff ar gyfer y cyfnod hwn. Rhagwelir y bydd tanwariant o £35k (0.45%) yn y gwasanaeth ar ddiwedd y flwyddyn sy'n debyg i'r tanwariant a ragamcanwyd yn ystod Chwarter 2.
- 3.6.2.2** Mae'r rhagamcan ar gyfer diwedd y flwyddyn yn cynnwys gorwariannau a thanwariannau sy'n eu gwrthbwysu mewn gwahanol adeiniau o'r gwasanaeth. Mae'r mwyaf nodedig o'r amrywiadau'n cynnwys tanwariant o £60k ar staffio Rheoli Gwastraff; £30k o danwariant ar Orsaf Drosglwyddo Penhesgyn oherwydd staffio a chynhyrchu incwm a oedd yn uwch na'r gyllideb. Mae'r Adain Ailgylchu hefyd yn darogan tanwariant o £80k ar ddiwedd y flwyddyn oherwydd mwy o incwm na'r disgwyl gyda hynny'n gwrthbwysu'r gorwariant ar y gyllideb Casglu Gwastraff sydd ar hyn o bryd â gorwariant y disgylir y bydd yn £125k.

3.6.3 Eiddo

3.6.3.1 Ar ddiwedd y cyfnod hwn, roedd £42k (5.83%) o orwariant yn y Gwasanaeth a rhagamcenir gorwariant o £151k (17.06%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn ostyngiad o £9k o gymharu â'r rhagamcan yn y chwarter blaenorol.

3.6.3.2 Y prif reswm am y gorwariant rhagamcanedig yn y Gwasanaeth Eiddo yw'r gostyngiad o £124k mewn perthynas â ffioedd proffesiynol. Mae oedi gyda phrosiectau cyfalaf yn rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif wedi gostwng y gwaith sy'n denu ffioedd yn yr adain Eiddo am y flwyddyn ariannol hon ond mae'r rhagolygon wedi gwell gan fod y gwasanaeth wedi llwyddo i gael ffioedd o fan arall. Disgwylir i'r prosiectau Moderneiddio Ysgolion Band B barhau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

3.7 Trawsnewid

3.7.1 Roedd tanwariant o £71k (2.00%) yn y swyddogaeth Trawsnewid ar gyfer y cyfnod. Rhagwelir y bydd tanwariant o £250k (0.95%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn welliant o £293k o gymharu â'r gorwariant o £43k a ragwelwyd ar gyfer Chwarter 2 a hynny drwy ymdrech bwriadol gan yr Adain TGCh ar gyfer gweddill misoedd 2019-20 fel y nodir isod.

3.7.1.1 Roedd gorwariant o £150k (8.39%) yn yr Adain TGCh am y cyfnod ond disgwylir y bydd gorwariant o ddim ond £4k (0.17%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'r holl gyllidebau meddalwedd a chaledwedd ar draws y Cyngor, ac eithrio ysgolion, wedi cael eu canoli ac yn cael eu rheoli bellach o fewn y Gwasanaeth TGCh. Yn hanesyddol, roedd y cyllidebau'n annigonol a fydd yn creu gorwariant o £223k ar feddalwedd erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Fodd bynnag bydd y Gwasanaeth yn cyfyngu gwariant ar Galedwedd (disgwyl £70k o danwariant yn yr alldro) ynghyd ag Ymgynghorwyr (disgwyl tanwariant o £70k) ac Archebion Mewnol (tanwariant o £60k fel y disgwyl) a fydd yn lleihau effaith y tanwariant. Mae'r gyllideb meddalwedd wedi cynyddu yn 2020/21 er mwyn lliniaru'r pwysau hanesyddol hwn ar y gyllideb.

3.7.1.2 Roedd gorwariant o £35k (3.30%) yn y swyddogaeth AD am y cyfnod a rhagamcenir y bydd tanwariant o £69k (5.47%) ar ddiwedd y flwyddyn gan fod tanwariant ar Hyfforddiant. Mae'r gorwariant hyd yma'n uwch oherwydd bod gwariant ar y blaen i'r proffil.

3.7.1.3 Roedd tanwariant o £114k (19.10%) yn y gyllideb Trawsnewid Corfforaethol ar gyfer y cyfnod a disgwylir tanwariant o £185k (21.55%) erbyn diwedd y flwyddyn yn bennaf oherwydd tanwariant ar y cyllidebau staffio yn y tîm trawsnewid Corfforaethol a Cyswllt Môn. Rhagwelir y bydd tanwariant o £103k mewn perthynas â Phartneriaeth Ynys Môn Gwynedd.

3.8 Adnoddau (ac eithrio Budd-daliadau a Roddwyd)

3.8.1 Roedd tanwariant o £235k (9.44%) yn y swyddogaeth Adnoddau ar gyfer y cyfnod gydag alldro rhagamcanedig o danwariant o £149k (4.88%).

3.8.2 Disgwylir tanwariant o £15k mewn perthynas â Refeniw a Budd-daliadau am y flwyddyn o gymharu â'r tanwariant o £61k a ragamcanwyd yn flaenorol. Mae'r rhagamcan wedi ei newid i lawr oferwyd adolygiad disgwylidig yn yr incwm Costau Llys. Mae'r adain Gyfrifeg yn edrych ar orwariant o £4k oherwydd taliadau banc (£34k) a chostau ymgynghori ar y system (£29k). Rhagwelir tanwariant o £52k ar staffio a fydd yn gorbwyso'r rhan fwysaf o'r costau hyn. Disgwylir tanwariant bach o £6k yn yr adain Archwilio Mewnol, a disgwylir tanwariant o £127k yn yr adain Gaffael oherwydd mentrau prynu, h.y. cyllidebau prynu wedi'u canoli ac ad-daliadau ar gardiau caffael. Mae hyn yn debyg i'r tanwariant a ragamcanwyd ar Gaffael yn y chwarter blaenorol.

3.9 Busnes y Cyngor

- 3.9.1** Roedd tanwariant o £139k (12.06%) yn y swyddogaeth ar gyfer y cyfnod a rhagamcener tanwariant o £9k (0.55%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn yn welliant o £56k o Chwarter 2.
- 3.9.2** Disgwylir gorwariant o £50k yn y gwasanaethau cyfreithiol, yn bennaf oherwydd yr angen i ddefnyddio asiantaeth gyfreithiol i lenwi swyddi gweigion/darparu gwasanaeth yn ystod cyfnodau o absenoldeb ond bydd y gorwariant hwn yn cael ei dalu amdano gan danwariant uwch na'r disgwyl yn holl swyddogaethau'r Gwasanaethau Democraidd.

3.10 Costau Corfforaethol a Democraidd

- 3.10.1** Roedd gorwariant o £118k (5.71%) yn y swyddogaeth yn ystod y cyfnod a'r sefyllfa a ragamcener erbyn diwedd y flwyddyn yw gorwariant o £136k (4.06%). Mae'r newid hwn i'w briodoli i ddileu dyledion gwerth £125k mewn perthynas â 2018/19 nad oeddynt wedi eu hadlewyrchu yng nghyfrifon 2018/19. Roedd ffi derfynol y Crwner hefyd yn uwch na'r hyn y cyfrifiwyd amdani yn 2018/19.

3.11 Rheolaeth Gorfforaethol

- 3.11.1** Roedd tanwariant o £56k (11.84%) am y cyfnod a rhagamcener y bydd tanwariant o £65k (10.33%) erbyn diwedd y flwyddyn. Adroddwyd ar gynnydd o £5k yn y tanwariant o £60k yr adroddwyd arno yn ystod Chwarter 2.
- 3.11.2** Rhagwelir y bydd tanwariant o £74k yn y swyddogaeth a hynny ar staffio oherwydd ailstrwythuro'r Tîm Rheoli ond disgwylir costau cludiant a chyflenwadau a gwasanaethau gwerth £9k nad oes cyllideba r eu cyfer felly y bydd y tanwariant yn gostwng i £65k.

4. Cyllid Corfforaethol (yn cynnwys Budd-daliadau a Roddwyd)

- 4.1** Disgwylir y bydd Cyllid Corfforaethol, yn cynnwys Budd-daliadau a Roddwyd, yn gorwario £8k (0.05%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn sylweddol is na'r £341k a ragwelwyd yn Chwarter 2. Disgwylir i fudd-daliadau a roddwyd orwario £399k erbyn diwedd y flwyddyn. Cafodd y gyllideb in ei gostwng yn 2019/20 er mwyn adlewyrchu tueddiadau blynyddoedd blaenorol (yn cynnwys 2018/19) ac oherwydd y rhagwelwyd y byddai'r llwyth achosion o dan y Cynllun Lleihau'r Dreth Gyngor yn gostwng ac er y cynnydd cyffredinol yn lefel y Dreth Gyngor. Yn seiliedig ar y sefyllfa gyfredol, nid yw'r llwyth achosion wedi gostwng yn ôl y disgwyl a'r rhagamcan presennol yw y bydd y gyllideb yn gorwario £399k.
- 4.2** Fodd bynnag, rhagwelir tanwariant o £335k ar Gostau Cyffredinol a Threfniadau wrth gefn eraill a rhagwelir y bydd Cyllid Cyfalaf hefyd yn tanwario sy'n lleihau cyfanswm rhagamcanedig Cyllid Corfforaethol i £8k.
- 4.3** Roedd y gyllideb derfynol ar gyfer 2019/20 yn cynnwys rhai eitemau a oedd yn cael eu dal yn ganolog fel cyllidebau wrth gefn a oedd yn dod i gyfanswm o £1,891k. Mae'r rhain yn cynnwys £202k o gyllid ychwanegol ar gyfer ffioedd Addysg All Sirol; £417k sydd wedi'i glustnodi ar gyfer Gwasanaethau Plant; £237k ar gyfer costau eraill a glustnodwyd sydd wedi'u cymeradwyo, £235k fel arian wrth gefn ar gyfer materion annisgwyl cyffredinol er mwyn mynd i'r afael â phwysau ar y gyllideb; £400k i dalu am gostau diswyddo gwirfoddol a therfynu swyddi a £400k fel cronfa wrth gefn gyffredinol ar gyfer materion annisgwyl. Mae £1,057k o gyllidebau ar gyfer materion annisgwyl wedi trosglwyddo i'r gwasanaethau i ddiben y cytunwyd arno. Mae hyn yn gadael balans o £834k y mae £480k ohono wedi ei ymrwmo. Mae £335k o gyllideb ar gyfer pethau annisgwyl heb ei glustnodi.

5. Casglu'r Dreth Gyngor

5.1 Penderfynir ar gyllideb Cronfa'r Dreth Gyngor gan ddefnyddio'r rhagamcan o'r ddyled gasgladwy ar gyfer y flwyddyn gyfredol yn unig, a hynny'n seiliedig ar y ffigwr a osodwyd ar gyfer sylfaen y dreth ym mis Tachwedd 2018. Nid yw'n darparu ar gyfer ôl-ddyledion a gasglwyd o flynyddoedd blaenorol, addasiadau i rwymedigaethau sy'n deillio o flynyddoedd blaenorol (eithriadau, disgowntiau pobl sengl ac ati), newidiadau i sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn gyfredol neu'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn ac, yn anorfod, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol y Gronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Ar hyn o bryd, rhagamcenir y bydd Cronfa'r Dreth Gyngor £315k yn brin o'r targed. Mae hyn yn ostyngiad o £48k ar y diffyg o £363k a ragwelwyd ar ddiwedd Chwarter 2 ac mae'r newid yn adlewyrchu gostyngiad yn y ddarpariaeth dyledion drwg. Fodd bynnag, mae posibilrwydd efallai y bydd cyllideb Premiwm y Dreth Gyngor, sef taliad Dreth Gyngor ychwanegol a godir ar ail gartrefi ar Ynys Môn (ers 1 Ebrill 2017), yn gorgyflawni ar ei gyllideb o £173k. Mae hyn £7k yn llai na'r gweddill o £180k a adroddwyd yn flaenorol yn Chwarter 2. Yn gyffredinol, felly, rhagwelir y bydd gwagedd o £142k ar gasglu'r Dreth Gyngor ar gyfer 2019/20.

6. Arbedion Cyllidebol 2018/19

6.1 Tynnwyd arbedion cyllidebol o £2.561m o gyllidebau'r gwasanaeth ar gyfer 2019/20. Mae £2.134m o'r arbedion wedi cael eu cyflawni neu mae disgwyliad iddynt gael eu cyflawni. Fodd bynnag, disgwyliar na fydd modd cyflawni £427k, neu fod risg na fydd modd eu cyflawni. Bydd y diffyg mwyaf yn y Gwasanaethau Oedolion a fydd, fe ragwelir, £276k yn fyr o'r targed oherwydd pwysau cynyddol yn y galw am y gwasanaeth. Gellir gweld dadansoddiad manwl llawn ar gyfer pob Gwasanaeth yn Atodiad D.

7. Buddsoddi i Arbed

7.1 Ymgwymerwyd â rhaglen buddsoddi i arbed yn 2016/17 gyda dyraniad o £983k ar gyfer prosiectau unigol. Hyd yma, mae £693k wedi cael ei wario neu ei ymrwymo o'r arian hwn hyd at ac yn cynnwys 2019/20. Mae'r holl brosiectau wedi eu datblygu i raddfeydd amrywiol, gyda rhai yn nes i'w cwblhau nag eraill. Gellir gweld manylion llawn y gwariant a'r cynnydd ar bob un o'r prosiectau yn Atodiad CH. Lle na fydd y prosiectau wedi eu cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn, byddent yn parhau i 2020/21 a bydd y gyllideb yn parhau i fod ar gael o fewn y gronfa wrth gefn buddsoddi i arbed.

8. Costau Asiantaeth ac Ymgynghorwyr

8.1 Yn ystod y flwyddyn hyd yma, mae £567k wedi cael ei wario ar staff Asiantaeth. Ar y cyfan, roedd y rhain yn cael eu cyllido'n rhannol o gyllidebau staffio oherwydd eu bod yn gysylltiedig â swyddi gweigion, tra bod £248k yn gysylltiedig â staff llanw yn y Gwasanaethau Plant, gan fod yna swyddi gweigion. Gwariodd y Gwasanaeth Oedolion £134k hyd at ddiwedd Rhagfyr 2019. Roedd hyn yn ganlyniad i swyddi gweigion a'r gwaith DOLS (Trefniadau Diogelu Rhag Colli Rhyddid). Gwariodd y Gwasanaeth Rheoli Gwastraff £170k ar staff asiantaeth safle yn y canolfannau ailgylchu. Mae'r manylion llawn i'w gweld yn Atodiad DD.

8.2 Roedd gwariant ar wasanaethau ymgynghori yn Chwarter 3 yn £227k, gyda £61k ohono'n cael ei gyllido'n allanol gan grantiau neu gyfraniadau. Cyfanswm y gwariant ar Ymgynghorwyr hyd at 31 Rhagfyr 2019 oedd £620k. Mae crynodeb llawn o'r gwariant fesul gwasanaeth a gwybodaeth ychwanegol o'r gwariant i'w gweld yn Atodiad E.

9. Casgliad

9.1 Y rhagamcan ar ddiwedd y trydydd chwarter yw y bydd gorwariant o £1.246 miliwn ar gyfer y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2020. Disgwylir y bydd cyllidebau gwasanaeth yn gorwario £1.096m a rhagwelir y bydd cyllid corfforaethol yn gorwario £0.008 miliwn. Disgwylir diffyg o £0.142 miliwn ar y Dreth Gyngor safonol. Y duedd yn hanesyddol dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf yw bod Cyllid Corfforaethol a'r Dreth Gyngor wedi tanwario'n sylweddol / bod ag incwm dros ben. Mae hyn wedi helpu i leihau'r gorwariant o ran costau gwasanaeth. Yn anffodus, yn 2019/20, mae'r cyllidebau hyn hefyd o dan bwysau ac ni fyddant ar gael i gyllido'r gorwariant mewn gwasanaethau. Mae cyllidebau'r Gwasanaeth Oedolion o dan bwysau sylweddol o ganlyniad i alw cynyddol am wasanaethau a throsglwyddio lleoliad costus o'r Gwasanaethau Plant. Y patrwm arferol yw bod sefyllfa'r alldro terfynol yn well na'r amcangyfrif ar gyfer y chwarteri cyntaf, fodd bynnag os yw'r gorwariant a ragwelir yn digwydd, byddai'n cael ei gyllido o falansau cyffredinol y Cyngor a fyddai'n gostwng i £5.035 miliwn. Mae'r gostyngiad hwn yn gwanhau sefyllfa ariannol y Cyngor ond yn cyfiawnhau'r penderfyniad i beidio â defnyddio'r balansau wrth gefn cyffredinol i gyllido rhan o gyllideb 2019/20. Yn flaenorol, cytunodd y Pwyllgor Gwaith gyflwyno Arian Wrth gefn Gwasanaethau lle bydd unrhyw Wasanaeth sydd wedi tanwario ar ddiwedd y flwyddyn yn cael cadw hyd at 2.5% o'u cyllideb flynyddol neu £75k (pa un bynnag yw'r uchaf) er mwyn ailfuddsoddi yn eu Gwasanaeth er mwyn gwella gwytnwch yn y dyfodol. Yn seiliedig ar y sefyllfa ar ddiwedd Chwarter 3, byddai hyn yn golygu Gwasanaethau yn cadw £0.427m gan leihau'r arian wrth gefn cyffredinol i £4.608k. Mae hyn yn llawer is nac isafswm balansau'r arian wrth gefn sydd wedi'i osod ar £6.7m fel a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 27 Chwefror 2019.

Alldro Refeniw Rhaqdybedig ar gyfer y Flwyddyn Ariannol a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2020 – Chwarter 3

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Cyllideb Flynyddo I 2019/20	Cyllideb Hyd Yma Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Amrywiad Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Gwariant Amcangyfrife dig hyd at 31 Mawrth 2020 ar Ch3	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch3	Gor/ (Tan)wariant rhagdybiedig fel % o Gyfanswm y Gyllideb 2019/20	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch2	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch1	Gor / (Tan) wariant 2018/19
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000	£'000	£'000
<u>Dysgu Gydol Oes</u>											
Cyllideb Datganoledig Ysgolion	44,430	33,946	33,946	0	0.00%	44,430	0	0.00%	0	0	0
Addysg Ganolog	4,960	2,436	2,621	186	7.62%	4,969	9	0.18%	180	390	327
Diwylliant	1,195	839	818	(21)	-2.47%	1,212	17	1.42%	30	(35)	(124)
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>	25,172	18,740	20,498	1,758	9.38%	26,204	1,032	4.10%	1,214	983	1,178
<u>Gwasanaethau Plant</u>	10,249	8,304	8,203	(101)	-1.22%	10,335	86	0.84%	(145)	(22)	1,830
<u>Tai</u>	1,224	1,529	1,442	(87)	-5.68%	1,184	(40)	-3.27%	(20)	(20)	(304)
<u>Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo</u>											
Priffyrdd	6,022	5,591	5,498	(92)	-1.65%	5,938	(84)	-1.39%	(87)	(122)	(322)
Eiddo	885	716	674	(42)	-5.83%	1,036	151	17.06%	160	125	35
Gwastraff	7,723	5,399	5,219	(180)	-3.33%	7,688	(35)	-0.45%	(40)	(35)	(328)
<u>Rheoleiddio a Datblygu Economaidd</u>											
Datblygu Economaidd	1,826	1,632	1,636	4	0.22%	1,808	(18)	-0.99%	38	24	(107)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	2,045	1,581	1,403	(178)	-11.25%	1,960	(85)	-4.16%	(84)	(49)	(121)

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Cyllideb Flynyddo I 2019/20	Cyllideb Hyd Yma Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Amrywiad Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Gwariant Amcangyfrife dig hyd at 31 Mawrth 2020 ar Ch3	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch3	Gor/ (Tan)wariant rhagdybiedig fel % o Gyfanswm y Gyllideb 2019/20	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch2	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch1	Gor / (Tan) wariant 2018/19
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000	£'000	£'000
<u>Trawsnewid</u>											
Adnoddau Dynol	1,262	1,067	1,102	35	3.30%	1,193	(69)	-5.47%	(60)	13	(54)
TGCh	2,396	1,793	1,943	150	8.39%	2,400	4	0.17%	220	140	135
Trawsnewid Corfforaethol	859	598	484	(114)	-19.10%	674	(185)	-21.55%	(117)	(56)	(183)
<u>Adnoddau</u>	3,050	2,489	2,254	(235)	-9.44%	2,901	(149)	-4.88%	(181)	(79)	(39)
<u>Busnes y Cyngor</u>	1,626	1,154	1,015	(139)	-12.06%	1,617	(9)	-0.55%	47	55	(53)
<u>Costau Corfforaethol a Democrataidd</u>	3,352	2,060	2,178	118	5.71%	3,488	136	4.06%	115	(11)	(181)
<u>Rheolaeth Gorfforaethol</u>	629	471	415	(56)	-11.84%	564	(65)	-10.33%	(60)	(20)	2
<u>Effaith Rhagamcanedig y Costau na ellir eu rheoli</u>	0	0	0	0	0.00%	400	400	0.00%	200	200	596
<u>Cyfanswm Cyllidebau'r Gwasanaethau</u>	118,907	90,344	91,350	1006	1.11%	120,003	1,096	0.92%	1,410	1,481	2,287
Ardollau	3,528	3,528	3,528	(0)	0.00%	3,528	0	0.00%	0	0	0
Rhyddhad Dewisol yn y Dreth	85	0	0	0	0.00%	98	13	15.29%	11	7	0
Cyllido Cyfalaf	7,129	3,173	3,118	(56)	-1.75%	7,060	(69)	-0.97%	(50)	0	(1,185)
Cronfeydd wrth gefn cyffredinol ac Eraill	834	834	480	(354)	-42.44%	499	(335)	-40.19%	0	(66)	0
Cyfraniad y Gwasanaethau Cefnogaeth i'r CRT	(773)	0	0	0	0.00%	(773)	0	0.00%	0	0	(152)

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Cyllideb Flynyddo I 2019/20	Cyllideb Hyd Yma Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Amrywiad Ch3 2019/20	Gwir Wariant a Gwariant wedi'i ymrwymo Ch3	Gwariant Amcangyfrife dig hyd at 31 Mawrth 2020 ar Ch3	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch3	Gor/ (Tan)wariant rhagdybiedig fel % o Gyfanswm y Gyllideb 2019/20	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch2	Alldro Amcangyfrife dig 31 Mawrth 2020 gor/(tan) wariant ar Ch1	Gor / (Tan) wariant 2018/19
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000	£'000	£'000
Budd-daliadau a Roddwyd	5,501	797	823	25	3.20%	5,900	399	7.25%	381	324	(48)
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol	16,303	8,332	7,948	(384)	-4.61%	16,311	8	0.05%	341	265	(1,385)
Cyfanswm 2019/20	135,210	98,676	99,298	622	0.63%	136,314	1,104	0.82%	1,751	1,746	902
Cyllido											
Trethi Annomestig	(22,754)	(17,503)	(17,503)	0	0.00%	(22,754)	0	0.00%	0	0	0
Y Dreth Gyngor	(37,975)	0	0	0	0.00%	(37,660)	315	-0.83%	363	158	(269)
Premiwm y Dreth Gyngor	(1,444)	0	0	0	0.00%	(1,617)	(173)	11.98%	(180)	(304)	
Grant Cymorth Refeniw	(73,037)	(56,183)	(56,183)	0	0.00%	(73,037)	0	0.00%	0	0	0
Cyfanswm Cyllid 2019/20	(135,210)	(73,685)	(73,685)	0	0.00%	(135,068)	142	0.00%	184	(146)	(269)
Cyfanswm yr Alldro gan gynnwys effaith cyllido	0	24,991	25,613	622	2.49%	1,246	1,246	0.92%	1,935	1,600	633

Crynodeb o Sefyllfa Alldro y Cyllidebau Wrth Gefn 2019/2

	Y Gyllideb Wreiddiol	Trosglwyddiadau	Y Gyllideb Ddiwygiedig hyd yma	Wedi ymrwymo hyd yma	Cyllidebau heb eu hymrwumo hyd yma	Cyllideb Rhagdybiedig
	£	£	£	£	£	£
Cronfeydd wrth gefn cyffredinol	399,350	1,600	400,950	91,620	309,330	100,000
Cyflog a Graddfeydd	400,000	239,870	160,130	115,690	44,440	-
Cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi	1,091,710	819,180	272,530	272,530	-	235,030
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	1,891,060	-1,057,450	833,610	479,840	353,770	335,030

Adolygiad o Brosiectau Buddsoddi i Arbed 2019/20

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwy wyd £	Swm a Glustnodwyd (cyfanswm – nid BI 1 yn unig) £	Cyfanswm Gwariant hyd at 31 Mawrth 2019	Balans ar 1 Ebrill 2019 £	Dyraniad ar gyfer 2019/20 £	Y Gwariant hyd yma 2019/20 £	Cyllideb Weddilliol 2019/20 £	Diweddariad ar y Prosiect
Adnoddau	System Rheoli Dogfennau Electronig ar gyfer Refeniw a Budd-daliadau	Datrysiaid sganio a llif gwaith ar gyfer Refeniw a Budd-daliadau	170,000	170,000	169,945	0	0	0	0	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
TG	Mynegai Tir ac Eiddo Lleol (LLPG)	Gweithredu system LLPG ar draws y Cyngor	10,800	10,800	15,261	0	0	0	0	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
TG / Trawsnewid	System Rheoli Perthnasau gyda'r Cwsmer (CRM)	Prynu a Gweithredu System CRM	255,000	255,000	102,712	152,288	152,288	52,156	100,132	Mae'r dechnoleg Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid (CRM) bellach wedi'i hen sefydlu gyda dros 12,000 o gwsmeriaid wedi cofrestru ers mis Ionawr 2016 ac mae bellach yn Fusnes fel Arfer. Mae'r Gwasanaeth TG yn gweithio gyda gwasanaethau o dan gyfarwyddyd y Bwrdd Trawsnewid Prosesau Busnes i hyrwyddo mwy o ffurflenni talu ar-lein a fydd ar gael trwy'r CRM er mwyn gwella prosesau, sicrhau arbedion a gwella'r profiad i'r cwsmer.
TG / Adnoddau	Porth Talu	Prynu a Gweithredu porth talu a fydd yn golygu y gellir derbyn taliaau drwy'r AP	27,000	27,000	13,417	13,583	13,583	0	13,583	Mae'r Porth Talu wedi'i gwblhau ac fe'i defnyddir trwy wefan y Cyngor a'r porth Fy Nghyfrif. Cyhoeddwyd nifer o ffurflenni Gwarchod y Cyhoedd mewn cydweithrediad â'r gwasanaeth a'r gwasanaeth Refeniw. Parheir i gynnal profion ar y porth talu symudol a bydd yn golygu y gellir talu trwy ApMON.

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwywyd £	Swm a Glustnodwyd (cyfanswm – nid BI 1 yn unig) £	Cyfanswm Gwariant hyd at 31 Mawrth 2019	Balans ar 1 Ebrill 2019 £	Dyraniad ar gyfer 2019/20 £	Y Gwariant hyd yma 2019/20 £	Cyllideb Weddilliol 2019/20 £	Diweddariad ar y Prosiect
Rheoleiddio a Datblygiad Economaidd	Gwella Gwydnwch Systemau Cynllunio	Systemau Cynllunio newydd wedi'u hawtomeiddio	118,000	118,000	79,548	57,122	57,122	37,659	19,463	Mae'r uwchraddiad i'r system swyddfa gefn newydd yn y Gwasanaeth Cynllunio yn weithredol ers mis Tachwedd 2018 ac mae bellach ar gael ar gyfer defnyddwyr allanol. Mae'r gwaith ar agwedd Rheoli Adeiladu'r prosiect yn mynd rhagddo'n dda ac aeth yn fyw ym mis Gorffennaf 2019. Mae gwaith yn parhau er mwyn datrys camgymeriadau a phroblemau a ddigwyddodd yn ystod y broses drawsnewid. Mae angen uwchraddio'r ERDMS ymhellach er mwyn symleiddio'r broses ar gyfer golygu a chyhoeddi dogfennau i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth GDPR newydd. Mae gwaith uwchraddio a chynnal profion yn mynd rhagddo, yn arbennig ar dechnoleg symudol ar gyfer ymweliadau â safleoedd. Gwneir archeb yn fuan iawn am oddeutu £5k i uwchraddio'r ERDMS, ynghyd ag archebion i brynu glieniaduron addas fel y gall y Tim Systemau gynnal profion ar yr uchod, yn ogystal â pharhau i gefnogi holl Systemau Busnes y Swyddogaeth Gynllunio gyfan. Disgwylir manylion costau hefyd gan TGCh ar gyfer gosod pwyntiau rhydwraith addas yn y Swyddfeydd Cynllunio a fydd yn golygu y gall staff o'r Uned Polisi ar y Cyd yn y Gwasanaeth Cynllunio fewngofnodi i rwydwaith Gwynedd wrth weithio o bell o Langefni. Cynhyrchwyd

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwyd £	Swm a Glustnodwyd (cyfanswm – nid BI 1 yn unig) £	Cyfanswm Gwariant hyd at 31 Mawrth 2019	Balans ar 1 Ebrill 2019 £	Dyraniad ar gyfer 2019/20 £	Y Gwariant hyd yma 2019/20 £	Cyllideb Weddilliol 2019/20 £	Diweddariad ar y Prosiect
										cyfleuster cofnodi amser staff fel ychwanegiad i blatfform digidol ARCUS ac mae bellach ar gael i'w ddefnyddio. Mae yna lawer iawn o ffeiliau cynllunio hanesyddol y mae angen eu digideiddio. Os oes balans ar ôl heb ei wario unwaith y bydd yr holl waith datblygu wedi'i gwblhau, argymhellir defnyddio'r cyllid hwnnw i dalu am ddigideiddio ffeiliau hanesyddol. Byddai hyn yn helpu i wneud y defnydd gorau o'r datblygiadau newydd.
Adnoddau	Gwella Systemau Casglu Incwm	Prynu a gweithredu system rheoli incwm newydd sy'n cysylltu gyda'r ffrydiau incwm presennol ac sy'n caniatáu dulliau newydd ar gyfer casglu incwm (ApMon ac ati) i gysylltu i'r system rheoli arian	150,000	150,000	90,481	59,519	59,519	49,558	9,961	Mae ymrwymadau llawn bellach wedi'u gwneud o fewn cyllidebau'r bid. Fodd bynnag, bydd y gwaith i'w gweithredu yn parhau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Defnyddir y balans sy'n weddill ar gyfer unrhyw eitemau annisgwyl sy'n weddill.
Dysgu Gydol Oes	Moderneiddio prosesau busnes a pherfformiad	Gweithredu'r modiwlau hynny o system Rheoli Gwybodaeth ONE nad ydynt yn cael eu defnyddio ar hyn o bryd	67,000	67,000	75,526	3,000	3,000	3,055	-55	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwywyd £	Swm a Glustnodwyd (cyfanswm – nid BI 1 yn unig) £	Cyfanswm Gwariant hyd at 31 Mawrth 2019	Balans ar 1 Ebrill 2019 £	Dyranid ar gyfer 2019/20 £	Y Gwariant hyd yma 2019/20 £	Cyllideb Weddilliol 2019/20 £	Diweddariad ar y Prosiect
Dysgu Gydol Oes	Moderneiddio Busnes	Gwefan I'r Oriol	20,000	20,000	0	8,474	8,474	0	8,474	Gohiriwyd y prosiect nes bod systemau pwysicach eraill o fewn y prosiectau buddsoddi i arbed wedi eu cwblhau
TG / Trawsnewid	Digidol yn Gyntaf / Digidol yn Awtomatig	Cyflogi Swyddog Digidol Arweiniol a Dadansoddwr Gwasanaetha u Digidol	£70,000 ym mlwyddyn 1 a £50,000 ym mlwyddyn 2	120,000	0	120,000	70,000	3,774	66,266	Mae dau o bobl wedi eu recriwtio i'r swyddi Technegydd Digidol Dros dro ar Raddfa 5 ac maent yn eu swyddi ar hyn o bryd.
Gwarchod y Cyhoedd	Gwell Cysylltedd Digidol yn y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd	Gweithredu system yn seiliedig ar y cwmwl i gofnodi ymweliadau archwilio. Mae'r feddalwedd yn ddatrysiaid Cymru gyfan sydd wedi cael ei chaffael drwy gytundeb fframwaith a gefnogir gan 19 o'r 22 gyngor yng Nghymru	£10,000 y flwyddyn am 4.5 mlynedd	45,000	0	45,000	10,000	0	10,000	Gwaith cydweithredol yn parhau gyda'r Tîm CRM Corfforaethol. Nodi ffrydiau gwaith Gwerth / Cyfaint Uchel fel y gellir 'newid sianel' a gwella perfformiad a'r profiad i'r cwsmer. Penderfynir cyflymder y gwaith gan y Bwrdd Trawsnewid sy'n cymeradwyo a blaenoriaethu ffrydiau gwaith i'w sgopio a'u gweithredu. Ar ôl cwblhau'r prosiect hwn, canolbwyntir ar gynnal prawf y farchnad ar fanyleb defnyddwyr ddiwygiedig a system feddalwedd sy'n integreiddio ac yn cyd-fynd â'r system CRM. Mae ffrydiau gwaith penodol yn mynd yn fyw ym mis Tachwedd a disgwylir y gyfres nesaf ym mis Ionawr. Ni fyddwn yn profi'r farchnad i gael pris ar gyfer system feddalwedd newydd nes bydd yr holl waith CRM wedi'i gwblhau, felly, gofynnir am ganiatâd i gario £45k drosodd i'r flwyddyn ariannol nesaf.
Cyfanswm				982,800	546,889	458,986	373,986	146,202	227,784	

Adolygiad o Arbedion Effeithlonrwydd 2019/20

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Arbedion Cyllidebol 2019/20 £'000	Gellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Posibilrwydd na ellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Sylwadau
Dysgu Gydol Oes	967	888	79	<p>Cynigiwyd £50k fel arbedion effeithlonrwydd drwy adolygu'r ddarpariaeth o wasanaethau integreiddio ar gyfer defnydd mwy effeithlon o adnoddau. Nid yw'n bosib cyflawni'r arbediad. Cytunwyd ar gynnydd yn y gyllideb ar gyfer 2020/21.</p> <p>Cafodd cais o £15k ei gyflwyno i leihau grantiau celfyddydau. Bydd yr arbediad hwn £9k yn fyr o gael ei gyflawni yn llawn yn 2019/20. Gellir cyflawni £5k pellach yn ystod 2020/21. Mae angen ymgynghoriad pellach ar y £4k diwethaf sydd i'w gyflawni.</p> <p>Cynigiwyd arbedion o £20k trwy gynyddu'r targedau incwm yn yr Oriol. Ni ddisgwylir sicrhau'r arbedion hyn yn ystod 2019/20. Fodd bynnag, bydd gwerthiannau ar-lein yn helpu i gyflawni'r targed incwm uwch yn 2020/21.</p> <p>-----</p> <p>Mae'r holl gynigion eraill ar gyfer arbedion sy'n dod i £888k un ai eisoes wedi eu sicrhau yn llawn neu rhagwelir eu bod ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni yn llawn yn 2019/20.</p>
Rheoleiddio a Datblygiad Economaidd	171	171	0	<p>Mae'r holl gynigion arbedion cyfwerth â £171k un ai wedi eu hadnabod yn llawn neu rhagwelir eu bod ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni'n llawn yn ystod 2019/20.</p>
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	600	533	67	<p>Gwnaed cynnig arbedion o £10k ar gyfer trosglwyddo'r cyfrifoldeb am doiledau cyhoeddus i gymunedau. Mae perchnogaeth 2 Doiled Cyhoeddus ym Menllech wedi eu trosglwyddo i'r cyngor tref o Ebrill 2019 ymlaen, fodd bynnag cafwyd costau untro fel rhan o'r trosglwyddiad gyda hynny'n golygu nad oedd modd cyflawni'r targed yn ystod y flwyddyn ariannol hon.</p> <p>Gwnaed cynnig i arbed £42k trwy leihau cyllidebau ar gyfer goleuadau stryd yn sgil gosod goleuadau LED. Fodd bynnag, mae gwariant yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd ac ni ddisgwylir cyflawni'r cyfan o'r arbediad hwn oherwydd y rhaglen newid colofnau. Rhagwelir ar hyn o bryd y bydd £20k heb ei gyflawni.</p> <p>-----</p> <p>Cynigiwyd arbedion o £58k trwy roi'r gorau i'r gwasanaeth patrolio croesfannau ysgol. Mae'r holl wasanaethau patrolio croesfannau ysgol bellach wedi dod i ben, ond cafwyd cost unwaith ac am byth o £4k oherwydd cadw nifer gyfyngedig o batrolau tan fis Gorffennaf 2019.</p> <p>Cynigiwyd arbedion o £8k trwy gynyddu incwm o'r meysydd parcio. Fodd bynnag, oherwydd cau maes parcio Llangefni, ni chyflawnir yr arbediad hwn yn llawn yn 2019/20. Disgwylir cyflawni'r arbediad yn llawn yn ystod 2020/21.</p>

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Arbedion Cyllidebol 2019/20 £'000	Gellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Posibilrwydd na ellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Sylwadau
				<p>Mae'r gallu i gyflawni'r arbedion effeithlonrwydd o £25k sy'n gysylltiedig â rhoi'r gorau i ddefnyddio Safecote yn anhysbys ar hyn o bryd a bydd yn parhau i fod yn anhysbys hyd nes y gwelir beth fydd y tywydd yn ystod misoedd y gaeaf.</p> <p>Mae'r holl gynigion arbedion eraill sy'n dod i £533k un ai eisoes wedi eu sicrhau yn llawn neu maent ar y trywydd cywir i fod wedi cael eu cwblhau yn llawn yn ystod 2019/20. Mae hyn yn cynnwys y methiant i gyflawni'r incwm a ragwelwyd o werthu Neuadd y Sir gan fod y costau annisgwyl wedi'u cyllido'n llawn o'r cronfeydd wrth gefn.</p>
Gwasanaethau Oedolion	586	310	276	<p>Cynigiwyd Arbedion Effeithlonrwydd gwerth £195k drwy leihau'r galw am leoliadau preswyl a nyrsio, drwy'r defnydd o Hafan Cefni, lleihau'r galw am wasanaethau gofal cartref a thrwy reoli'r galw am fyw â chymorth. Ni chyflawnwyd yr arbediad hwn gan fod y galw am y gwasanaeth wedi cynyddu ers y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud ar yr holl feysydd penodol yr effeithir arnynt er mwyn ymchwilio i'r rhesymau am y cynnydd presennol mewn galw, gyda'r golwg o leihau'r galw'n y dyfodol.</p> <p>Yn dilyn cau Plas Penlan, cynigwyd £70k fel arbedion blwyddyn llawn. Mae hyn yn annhebygol o gael ei gyflawni gan fod y galw yn parhau i gynyddu ar gyfer darpariaeth amgen e.e. Gofal Cartref.</p> <p>Cynigiwyd £11k o arbedion effeithlonrwydd drwy allanoli mwy o becynnau gofal cartref i'r darparwyr preifat. Mae gwaith ar y gweill i ystyried y modd y gellir gwella effeithlonrwydd y gwasanaeth heb leihau niferoedd staff. Ystyried a feddir sicrhau arbedion yn rhywle arall ai peidio.</p> <p>Mae'r holl arbedion eraill sy'n dod i £310k un ai wedi eu sicrhau yn llawn neu rhagwelir eu bod ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni'n llawn yn ystod 2019/20.</p>
Tai	54	54	0	Arbediad effeithlonrwydd wedi ei gyflawni'n llawn.
Trawsnewid	43	37.8	5.2	<p>Gwnaed cynnig am arbediad o £20k drwy leihau'r gyllideb 'Denu Talent'. Bu gorwariant ar y gyllideb 'Denu Talent' yn ystod y flwyddyn ariannol hon gan i'r cynllun barhau i redeg yr haf hwn, fodd bynnag, mae arbedion wedi eu gwneud yn rhywle arall o fewn y gyllideb AD er mwyn sicrhau y bydd y targed arbedion yn parhau i gael ei gyflawni.</p> <p>O'r £19.5k o arbedion effeithlonrwydd arfaethedig drwy ddiddymu llinellau ffôn nad ydynt yn cael eu defnyddio, mae gwerth £14.3k wedi eu hadnabod. Gobeithir y bydd y £5.2k sy'n weddill yn bosibl drwy ddatgysylltiadau mwy diweddar ond bydd angen gwneud gwaith pellach i gadarnhau hyn. Bydd y gwasanaeth yn parhau i chwilio am arbedion ychwanegol a/neu gwella effeithlonrwydd y gwasanaeth mewn manau eraill.</p> <p>Mae arbedion eraill o £3.5k ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni'n llawn yn ystod 2019/20.</p>

Gwasanaeth / Swyddogaeth	Arbedion Cyllidebol 2019/20 £'000	Gellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Posibilrwydd na ellir eu cyflawni yn 2019/20 £'000	Sylwadau
Corfforaethol	110	110	0	Holl arbedion effeithlonrwydd ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni'n llawn yn ystod 2019/20.
Adnoddau	30	30	0	Holl arbedion effeithlonrwydd ar y trywydd cywir i gael eu cyflawni'n llawn yn ystod 2019/20.
Cyfanswm	2,561	2,166	427	

Costau Asiantaeth Ebrill i 31 Rhagfyr 2019

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell Gyllido (Cyllideb Graidd Benodol / Cyllideb staffio heb ei defnyddio / Grant / Cyfraniadau Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Rheswm dros y Gwasanaeth
Economaidd ac Adfywio	6,479	Craidd	Dros dro	Cyflawni gofynion arolygiadau hylendid bwyd
	6,479			
Ysgolion	6,475	Craidd	Dros dro	Athrawon llanw mewn meysydd arbenigol
	6,475			
Gwastraff	542	Cyllideb Graidd Benodol	Dros dro	Staff tymor byr – ddim ar gael drwy Matrics AD
	57,017	Cyllideb Graidd Benodol	Dros dro	Angen tasgau ychwanegol yn y tymor byr. Staff nad ydynt ar gael drwy'r Matrics AD
	71,087	Cyllideb Graidd Benodol/ Grant/Cyfraniad Penodol	Dros dro	Angen tasgau ychwanegol yn y tymor byr. Staff nad ydynt ar gael drwy'r Matrics AD
	40,887	Cyllideb Graidd Benodol/ Grant/Cyfraniad Penodol	Dros dro	Angen tasgau ychwanegol yn y tymor byr. Staff nad ydynt ar gael drwy'r Matrics AD
	169,553			
Gwasanaethau Plant	110,034	Cyllideb Graidd/ Cronfeydd Wrth Gefn Staff Asiantaeth	Dros dro	Llenwi swyddi gwag
	136,728	Cyllideb Graidd/ Cronfeydd Wrth Gefn Staff Asiantaeth	Dros dro	Llenwi swyddi gwag
	921	Cyllideb Graidd/ Cronfeydd Wrth Gefn Staff Asiantaeth	Dros dro	Llenwi swyddi gwag
	247,683			

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell Gyllido (Cyllideb Graidd Benodol / Cyllideb staffio heb ei defnyddio / Grant / Cyfraniadau Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Rheswm dros y Gwasanaeth
Gwasanaethau Oedolion	17,895	Cyllideb Graidd	Dros dro	Llenwi swyddi gwag
	86,662	Cyllideb Graidd	Dros dro	Prosiect DoLS
	28,991	Cyllideb Graidd	Dros dro	Llenwi swydd wag
	133,548			
Trawsnewid	3,459	Cyllideb Staffio heb ei defnyddio	Dros dro	Llenwi swydd wag – eisoes wedi'i llenwi
	3,459			
Cyfanswm	567,176			

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr hyd at 31 Rhagfyr 2019

Crynodeb o'r Gwariant ar Ymgynghorwyr Ch1-3 yn ôl Gwasanaeth / Swyddogaeth				
Adran	Qtr 1 £	Qtr 2 £	Qtr 3 £	Total YTD £
Addysg Ganolog	8,950	31,375	23,699	64,024
Diwylliant	690	0	497	1,187
Economaidd ac Adfywio	58,760	67,764	74,646	201,170
Eiddo	0	0	0	0
Priffyrdd	423	18,054	31,556	50,033
Ysgolion	0	2,836	0	2,836
Gwastraff	54,582	53,516	36,410	144,508
Tai	0	0	0	0
Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	8,500	13,877	4,700	27,077
Corfforaethol a Democrataidd	3,275	0	0	3,275
Gwasanaethau Oedolion	850	1,600	0	2,450
Gwasanaethau Plant	0	6,984	696	7,680
Trawsnewid	2,452	3,824	8,275	14,551
Busnes y Cyngor	3,996	27,619	37,477	69,092
Adnoddau	16,424	6,300	9,176	31,900
Cyfanswm	158,901	233,749	227,131	619,781
Ariannwyd gan:				
Cyllideb Graidd	55,252	104,235	134,952	294,439
Grant	7,523	11,150	8,376	27,048
Cyfraniad Allanol	45,790	59,819	52,320	157,928
Arian wrth Gefn	50,337	58,546	31,485	140,367
Cyfanswm	158,901	233,749	227,131	619,781

Dadansoddiad o Gostau Ymgynghorwyr Chwarter 3 2019/20

	Swm £	Categori – Rheswm dros benodi			Ffynhonnell Gyllido	Disgrifiad o'r gwaith a wnaed
		Parhaus er mwyn darparu sgiliau penodol nad oes angen swydd barhaol ar eu cyfer	Maint y Gwaith	Gwaith Penodol / Prosiect Untro		
Cyfanswm Ch1 Ebrill - Mehefin	158,901					
Total Q2 July – September	233,749					
Addysg Ganolog	4,804			✓	Craidd	Tendro Cystadleuol
	269			✓	Craidd	Drafftio Contract Gofal Plant
	503			✓	Grant	Cyflwyno Gweithdai
	544			✓	Craidd	Hwyluso cyfarfod Gofal Plant Pencarnisiog 29/11/19
	278			✓	Grant	Gweithdy yn Seminar Gwaith Ieuenctid 07/09/2019
	1,400			✓	Craidd	Arolygiadau Awdurdodau Addysg Lleol
	15,901	✓			Craidd	Gwasaneth fel Uwch Swyddog Adran Addysg
Cyfanswm Addysg Ganolog	23,699					
Diwylliant	442	✓			Craidd	Addysgu'r Dosbarth Arlunio Bywyd
	55			✓	Craidd	Trin Lluniau ar gyfer Oriol Môn
Cyfanswm Diwylliant	497					
Economaidd a Rheoleiddio	2,827	✓			Craidd	Casglu Data
	951	✓			Cyllid Allanol (PPA)	Cyngor ynglŷn â Phrosiect Pŵer Niwclear Horizon Wylfa Newydd
	1,224	✓			Cyllid Allanol	Cyflenwi Gwasanethau Lletya
	49,108	✓			Cyllid Allanol	Prosiect Morlais – cyngor a chefnogaeth

	Swm £	Categori – Rheswm dros benodi			Ffynhonnell Gyllido	Disgrifiad o'r gwaith a wnaed
		Parhaus er mwyn darparu sgiliau penodol nad oes angen swydd barhaol ar eu cyfer	Maint y Gwaith	Gwaith Penodol / Prosiect Untro		
	450			✓	Grant Allanol (ERDF)	Ymweliad Swyddogol CDL ar gyfer cais rhaglen
	1,625			✓	Gran Allanol	Parc Gwledig Morglawdd Caerdybi
	3,544			✓	Craidd	Costau Rheoli Prosiect TGCh – Cynllunio
	6,594			✓	Craidd – Cynllunio Incwm	Ymateb I Ymgynghoriad NDF
	1,001	✓			Craidd – Cynllunio Incwm	Gwerrthuso cais cynllunio
	400			✓	Craidd	Gwasanaethau gwirio strwythurol
	200			✓	Craidd	Creu ymholiad Conga newydd
	635	✓			Craidd	Gwasanaethau Peirianeg
	228	✓			Craidd	Cyflenwi a dadansoddi tiwbiau trylediad
	417			✓	Craidd	Pecyn Rheoli Data Personol
	30	✓			Craidd	Cost isafswm defnydd asiantaeth adroddiad credyd
	123	✓			Craidd	Dadansoddiad Sampl Rym Gwyn
	65	✓			Craidd	Dadansoddiad Sampl Rhydd o Glwten
	2,800			✓	Craidd	Symud i serfwr windows Newydd
	120			✓	Craidd	Asesiad Ymgewsiwyr Newydd NPLQ
	843			✓	Craidd	Cyngor ar gydymffurfiaeth ar gaeau chwarae
	500			✓	Cyllid Allanol (LIC)	Sesiynau Jiwdo yn YDH
	262			✓	Craidd	Cwrs Rheoli, grŵp nofio mawr
	700			✓	Cyllid Allanol (LIC)	Sesiwn Cryfder a chyflyru yn ysgolion cynradd ac uwchradd ar draws Ynys Môn
Cyfanswm Economaidd a Rheoleiddio	74,646					

	Swm £	Categori – Rheswm dros benodi			Ffynhonnell Gyllido	Disgrifiad o'r gwaith a wnaed
		Parhaus er mwyn darparu sgiliau penodol nad oes angen swydd barhaol ar eu cyfer	Maint y Gwaith	Gwaith Penodol / Prosiect Untro		
Priffyrdd	988			✓	Cyllideb Graidd	Asesiadau Swydd Pennaeth Priiffyrdd
	194			✓	Cyllideb Graidd	Hysbysiadau Cosb Benodol a gyflwynyd
	2,311			✓	Cyllideb Graidd	Cyfraniadau ardoll hysbysiadau Cosb Benodol WPPP 2019/20
	23,259			✓	Cyllideb Graidd	Ymgymryd ag arolwg SCRIM 2019/20
	4,805			✓	Cyllideb Graidd	Arolygiadau (Pont Rhyd-y-Bont / Celtic Principal / Pentrefelin)
Cyfanswm Priffyrdd	31,556					
Gwastraff	29,584	✓		✓	Arian wrth gefn	Darpariaeth o Gymorth Technolegol Allanol mewn cysylltiad â chaffael contract newydd
	219	✓		✓	Cyllideb Graidd Benodol	Duos Offtake
	1,914	✓		✓	Cyllideb Graidd Benodol	Cymorth technegol monitro Nwy Safle Tirlenwi ar sail Chwarterol
	3,657	✓		✓	Cyllideb Graidd Benodol	Gwaith Adfer Sêl Tirlnewi
	600	✓		✓	Cyllideb Graidd Benodol / Grant / Cyfraniad Allanol	Gwaith ymgynghori - PAS 100 wedi'i wneud ym Mhenhesgyn
	437	✓		✓	Specific Core Budget / Grant/ External Contribution	Prawf Safle Llawn - Compost
Cyfanswm Gwastraff	36,410					
CRT	4,700			✓	✓	Symyd Serfwr 2008 i 2016 – Gwasanaethau Technegol
Cyfanswm CRT	4,700					
Gwasanethau Plant	464			✓	Cyllideb Graidd	Aelod panel llety diogel
	232			✓	Cyllideb Graidd	Hwyluso Panel Diogel

	Swm £	Categori – Rheswm dros benodi			Ffynhonnell Gyllido	Disgrifiad o'r gwaith a wnaed
		Parhaus er mwyn darparu sgiliau penodol nad oes angen swydd barhaol ar eu cyfer	Maint y Gwaith	Gwaith Penodol / Prosiect Untro		
Cyfanswm Gwasanaethau Plant	696					
Trawsnewid	1,900			✓	Cyllideb Graidd	Peiriannydd i'r safle – cwblhau archwiliad o'r tŵr a gwiriadau diogelwch i fast Penmynydd
	2,055			✓	Cyllideb Graidd	Peiriannydd i'r safle – datgomisiynu
	4,320	✓			Grant	Asesydd – Gweithwyr Cymdeithasol dan Hyfforddiant
Cyfanswm Trawsnewid	8,275					
Busnes y Cyngor	37,477			✓	Cyllideb staff heb ei defnyddio	Gweithiwr ar gyfer absenoldeb staff dros dro
Cyfanswm Busnes y Cyngor	37,477					
Adnoddau	7,275	✓			Cyllideb graidd benodol	Contract Cadw Gwasanaethau'r Trysorlys
	1,901			✓	Arian wrth gefn buddsoddi i arbed	Costau Rheoli Prosiect TGCh
Cyfanswm Adnoddau	9,176					
Cyfanswm Ch3 – Hydref i Rhagfyr	227,131					
Cyfanswm Cronnus Ebrill – Rhagfyr	619,782					